

PROGRAM SZKOLNEGO KOŁA WOLONTARIATU

Szkoła Podstawowa nr 321 w Warszawie

**„Człowiek jest wielki nie przez to, co ma,
nie przez to, kim jest,
lecz przez to, czym dzieli się z innymi”.**

/Jan Paweł II/

Program jest zgodny z Podstawą prawną - Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie /Dz. U. z 2010 r., Nr 234, poz. 1536 z późn. zm./.

GLÓWNE ZAŁOŻENIA PROGRAMU:

Przedstawiony program ukazuje celowość działań edukacyjno-wychowawczych w pracy z uczniami do osiągnięcia przez nich dojrzałości szkolnej w zakresie emocjonalnym i społecznym. Dobrane tematy i metody pracy, dostosowane do rzeczywistych możliwości rozwojowych uczniów, przyczynią się do poszerzenia przez nich wiedzy i doskonalenia umiejętności w zakresie właściwych postaw i zachowań w życiu, zwłaszcza otwarcia się na drugiego człowieka.

Wolontariat szkolny to bowiem bezinteresowne zaangażowanie społeczności szkoły: nauczycieli, uczniów oraz rodziców na rzecz potrzebujących. Uczy postawy szacunku i tolerancji wobec drugiego człowieka. Wykorzystując otwartość i ciekawość świata młodego człowieka poprzez wolontariat można odcisnąć dobroczynne piętno we wszystkich dziedzinach jego życia. Staramy się, aby uczniowie w naszej szkole byli pełni pasji i zaangażowania, kierowali się wrażliwością i troską o drugiego człowieka. Uczniowie chcą nieść bezinteresowną pomoc, służąc tak potrzebującym jak i samym sobie.

Wolontariat rozwija również postawę alternatywną dla konsumpcyjnego stylu życia i uzależnień. Stwarza okazję do wyszukiwania autorytetów i budowania świata wartości, pomaga w rozwijaniu zainteresowań, w szukaniu pożytecznej formy spędzania czasu wolnego. Podejmowana przez uczniów - wolontariuszy aktywność wpływa pozytywnie na rozwój ich osobowości, jest ważna i pożądana ze względu na wymiar edukacyjno-wychowawczy.

CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU:

- 1/ Zapoznanie uczniów z ideą wolontariatu oraz jej propagowanie
- 2/ Kreowanie roli szkoły jako centrum lokalnej aktywności
- 3/ Angażowanie się w działania na rzecz społeczności szkolnej i lokalnej, tworzenie więzi ze środowiskiem
- 4/ Współdziałanie z organizacjami społecznymi i młodzieżowymi
- 5/ Kształtowanie postaw prospołecznych, rozwijanie empatii i zrozumienia
- 6/ Uwrażliwienie na cierpienie, samotność i potrzeby innych
- 7/ Inspirowanie do aktywnego spędzania czasu wolnego

- 8/ Stwarzanie możliwości wykorzystania własnych umiejętności i doświadczeń oraz zdobywanie nowych
- 9/ Rozwijanie zainteresowań
- 10/ Kształtowanie umiejętności działania zespołowego
- 11/ Uczucie młodego człowieka podejmowania decyzji oraz realizacji zamierzeń
- 12/ Wyzwalanie dążenia do samorozwoju, poszukiwanie własnego miejsca w życiu
- 13/ Opowiadanie się za określonymi wartościami
- 14/ Wspieranie ciekawych inicjatyw młodzieży szkolnej.

OBSZARY DZIAŁANIA:

Aktywność wolontariuszy ukierunkowana jest na dwa zasadnicze obszary:
środowisko szkolne oraz środowisko pozaszkolne.

ŚRODOWISKO SZKOLNE

- 1/ Udział w akcji „Czytanie dzieciom - przedszkolakom oraz pierwszoklasistom”.
- 2/ Zorganizowanie dla przedszkolaków zabaw konkursowych z okazji Światowego Dnia Pluszowego Misia.
- 3/ Organizowanie pomocy uczniom osiągającym słabsze wyniki w nauce w ramach koleżeńskich korepetycji.
- 3/ Zaangażowanie we współorganizowanie imprez szkolnych, m. in. z okazji Dnia Światowego Jedzenia oraz Międzynarodowego Dnia Tolerancji.

ŚRODOWISKO POZASZKOLNE

1/ Akcje charytatywne wspierające:

a/ *instytucje*, tj.:

*Dom Dziecka - wizyta w Domu Dziecka z upominkami, zebranymi wcześniej przez wolontariuszy na terenie szkoły, w ramach akcji świątecznej „I Ty możesz zostać Świętym Mikołajem”;

*Schronisko dla Zwierząt w Józefowie - współpraca ze schroniskiem polegająca na opiece nad zwierzętami, w ramach akcji „Wpieranie zwierząt w schroniskach” poprzez zorganizowanie zbiórki żywności na terenie szkoły;

*Dom Seniora - wizyta w okresie Świąt Bożego Narodzenia z przedstawieniem „Jasełka” celem utrzymania przyjaznych kontaktów z podopiecznymi placówki

b/ *fundacje i stowarzyszenia*, tj.:

*zorganizowanie na terenie szkoły zbiórki pieniędzy w ramach ogólnopolskiej akcji „Góra Grosza”;

*zaangażowanie w ogólnopolską akcję Wieka Orkiestra Świątecznej Pomocy poprzez zbiórkę pieniędzy przez wolontariuszy naszej szkoły dla najmłodszych, chorych dzieci;

Inne działania wolontariuszy:

*nawiązanie współpracy z Klubem Ośmiu Wspaniałych;

*zaangażowanie w ogólnopolski projekt „Europejska wymiana ozdób choinkowych”;

*opieka nad opuszczonymi pomnikami i grobami na pobliskim cmentarzu w ramach akcji „Znicz”;

*przeprowadzenie zbiórki makulatury przez wolontariuszy na terenie naszej szkoły;

*nawiązanie współpracy z PCK;

*wspomaganie programu społecznego „Bezpieczna i przyjazna szkoła”;

Inne realizowane przez wolontariuszy działania będą dopisywane w ciągu roku szkolnego.

REALIZOWANE ZADANIA:

- 1/ Przybliżenie młodzieży idei wolontariatu podczas spotkań i godzin wychowawczych.
- 2/ Umożliwianie rozpoznania własnych motywacji do pracy.
- 3/ Poznanie obszarów pomocy.
- 4/ Poznanie zasad pracy i etyki działalności wolontarystycznej.
- 5/ Zapoznanie z prawami i obowiązkami wolontariuszy.
- 6/ Wywieszanie plakatów zachęcających młodzież do włączenia się w pracę wolontariatu.
- 7/ Zamieszczanie informacji o działalności Szkolnego Koła Wolontariatu na stronie internetowej szkoły.
- 8/ Zachęcanie uczniów do działań w szkolnym wolontariacie podczas rozmów prowadzonych przez nauczycieli i doświadczonych wolontariuszy.
- 9/ Udział w Finale WOŚP.
- 10/ Spotkanie z przedstawicielem PCK.
- 11/ Szkolenia członków wolontariatu w zakresie udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej
- 12/ Systematyczne zebrania członków wolontariatu.
- 13/ Pomoc najuboższym rodzinom, samotnym, chorym i osobom starszym przy współpracy z miejscową parafią.
- 14/ Uzupełnianie „mapy” potrzeb środowiska szkolnego i lokalnego.
- 15/ Monitorowanie działalności wolontariuszy.

SYSTEM REKRUTACJI:

- 1/ Wywieszanie plakatów zachęcających młodzież do włączenia się w pracę szkolnego wolontariatu.
- 2/ Zamieszczenie informacji o działalności Szkolnego Koła Wolontariatu na stronie internetowej szkoły.
- 3/ Zachęcanie uczniów do działań w wolontariacie szkolnym podczas rozmów prowadzonych przez nauczycieli i doświadczonych wolontariuszy.
- 4/ Lekcje wychowawcze poświęcone idei wolontariatu.
- 5/ Wyznaczenie terminu spotkania organizacyjnego.

Uznanie ucznia za wolontariusza wymaga spełnienia dwóch podstawowych warunków:

- 1/ Świadczenie wykonywane musi być dobrowolne.
- 2/ Osoba świadcząca pomoc nie może otrzymywać gratyfikacji pieniężnej.

Rodzice lub opiekunowie wyróżniających się wolontariuszy otrzymują listy pochwalne, a sami wyróżnieni dyplomy.

ZEBRANIA CZŁONKÓW SZKOLNEGO KOŁA WOLONTARIATU:

Spotkanie organizacyjne - termin: pierwszy tydzień września.

Cele:

- 1/ Przybliżenie uczniom idei wolontariatu.
- 2/ Umożliwienie rozpoznania własnych motywacji do pracy.
- 3/ Poznanie obszarów pomocy.
- 4/ Poznanie zasad pracy i etyki działalności wolontarystycznej.
- 5/ Zapoznanie z prawami i obowiązkami wolontariuszy.

Spotkania cykliczne - raz w tygodniu.

Cele:

- 1/ Pogłębianie motywacji.
- 2/ Organizacja działań.
- 3/ Tworzenie projektów.
- 4/ Uzupełnianie „mapy” potrzeb środowiska szkolnego i lokalnego.
- 5/ Monitorowanie działalności wolontariuszy.
- 6/ Wymiana doświadczeń.

PRAWA WOLONTARIUSZA:

1. Wolontariusz ma prawo do zgłaszania własnych propozycji i inicjatyw.
2. Wolontariusz ma prawo do podejmowania pracy w wymiarze nie utrudniającym nauki w szkole i pomocy w domu.
3. Wolontariusz ma prawo do wsparcia ze strony koordynatora lub innych pracowników Wolontariatu Szkolnego.
4. Wolontariusz nie powinien wykonywać prac objętych polityką etatową, czyli zastępować pracownika.
5. Wolontariusz ma prawo do otrzymania pisemnego zaświadczenia o wykonanej pracy.
6. Wolontariusz ma prawo być poinformowany o trudnościach, kosztach przejazdu związanych z wykonywaną pracą.
7. Nie wolno wywierać na wolontariusza presji moralnej w związku z realizowanym zadaniem pozostającym w konflikcie z jego przekonaniami.
8. Wolontariusz ma prawo do rezygnacji z pracy wolontarystycznej uprzedzając odpowiednio wcześniej koordynatora Wolontariatu Szkolnego.

OBYWIAŹKI WOLONTARIUSZA:

1. Niepełnoletni członkowie Wolontariatu Szkolnego muszą przedstawić pisemną zgodę rodziców lub opiekunów na działanie w Wolontariacie.
2. Wolontariusz ma obowiązek prowadzenia Dzienniczka Wolontariusza.
3. Wolontariusz ma obowiązek uczestniczyć w spotkaniach i szkoleniach Wolontariatu.
4. Wolontariusz ma obowiązek respektować zasady Szkolnego Wolontariatu takie jak:

- *zasada osobistej pracy nad własnym rozwojem
- *zasada zaangażowania na rzecz potrzebujących pomocy
- *zasada troski o los słabszych
- *zasada prawdy, przyjaźni, życzliwości.

CECHY WOLONTARIUSZA:

- * optymizm i chęć do działania
- * motywacja do niesienia pomocy potrzebującym
- * umiejętność wygospodarowania wolnej chwili
- * odwaga, empatia i otwartość
- * odpowiedzialność, wrażliwość, systematyczność, cierpliwość
- * kultura osobista
- * współdziałanie
- * tolerancja i akceptacja
- * prawo do słabości
- * dążenie do samodoskonalenia się.

KODEKS ETYCZNY WOLONTARIUSZA:

Być pewnym

Zastanów się, dlaczego chcesz pomagać innym ludziom.

Być przekonany

Nie oferuj swej pomocy, jeżeli nie jesteś przekonany o wartości tego, co robisz.

Być lojalnym

Zgłaszaj sugestie, nie „uderzaj” w innych.

Przestrzegać zasad

Nie krytykuj rzeczy, których nie rozumiesz. Może okazać się, że mają swoje uzasadnienie.

Mówić otwarcie

Pytaj o rzeczy, których nie rozumiesz. Nie pozwól, by tłumione wątpliwości i frustracje odciągnęły Cię od tego, co najważniejsze, bądź zmieniły w osobę stwarzającą problem.

Chętnie uczyć się

Rozszerzaj swoją wiedzę.

Stale się rozwijać

Staraj się wiedzieć jak najwięcej o Twojej organizacji i pracy.

Nie sprzeciwiać się kontroli nad sobą

Będziesz pracował lepiej i z większą satysfakcją, wykonując to, czego od Ciebie się oczekuje.

Być osobą na której można polegać

Praca jest zobowiązaniem. Wykonuj to, co zgodziłeś się zrobić. Nie składaj obietnic, których nie jesteś w stanie spełnić.

Działać w zespole

Znajdź dla siebie miejsce w grupie. Samotnik działający na własną rękę jest mało skuteczny.

SPOSOBY EWALUACJI:

- *ankieta dla wolontariuszy;
- *sprawozdanie z pracy Szkolnego Koła Wolontariatu na koniec roku szkolnego;
- *rejestr akcji charytatywnych, instytucji, w których są obecni wolontariusze;
- *potwierdzenia wpłat na konta fundacji;
- * informacje zamieszczone na stronie internetowej szkoły z przeprowadzonych przez wolontariusz działań;
- *podziękowania od oraz dla osób i instytucji;
- *wywiad z podopiecznymi na temat świadczonej pomocy;
- *dzienniczki wolontariuszy.

PLANOWANE EFEKTY:

- 1/ Dostarczenie młodzieży propozycji alternatywnych form spędzania czasu wolnego.
- 2/ Wzrost świadomości dotyczącej ludzi potrzebujących.
- 3/ Wykazywanie odpowiedzialności za swoje czyny oraz wyrozumiałości w stosunku do innych.
- 4/ Troska o dobro innych, uczenie bycia miłym, uśmiechniętym, przyjaznym.
- 5/ Wykazywanie się inicjatywą, empatią i cierpliwością.
- 6/ Pomaganie innym kierując się otwartością, serdecznością, wytrwałością, tolerancją, wrażliwością oraz bezinteresowną chęcią niesienia pomocy innym.

Szkolny Wolontariat obchodzi swoje święto 5 grudnia w **Międzynarodowy Dzień Wolontariusza**, który został ustanowiony rezolucją Zgromadzenia Ogólnego ONZ z lipca 1997r. To dowód uznania dla osób, poświęcających swój cenny czas i umiejętności w celu niesienia pomocy innym.

Opracowała:

Anna Kawa - opiekun Szkolnego Koła Wolontariatu